

KAPAK KONUSU

FATOŞ BOZKUŞ

fbozkus@ekonomist.com.tr

EN GÜÇLÜ
5

50
KADIN
CEO

Bu yıl beşincisini gerçekleştirdiğimiz "Türkiye'nin En Güçlü 50 Kadın CEO'su" araştırması sonuçlandı. İki yıldır şirket yönetimlerinde yaşanan değişim listemize de yansdı ve listede büyük değişiklikler oldu. Ancak ilk üç isim değişmedi. Bu yıl da geçen yıl olduğu gibi birinciliği açık ara farkla OMV Türkiye CEO'su Gülsüm Azeri göğüsledi. Allianz Türkiye CEO'su Aylin Somersan Coqui listede ikinci sırada yer alırken, ING Bank Genel Müdürü Pınar Abay ise üçüncü oldu. Listedeki görev değiştirdikleri için yedi kadın CEO çıkarken, listeye yeni giren kadın CEO sayısı ise 16 olarak gerçekleşti.

Dünya Ekonomik Forumu Cinsiyet Eşitliği Endeksi'ne göre, Türkiye cinsiyet eşitliği bakımından 144 ülke içerisinde 130'uncu sırada. Kadınların işgücüne katılımında ise OECD ülkeleri arasında en düşük seviyede ki ülkelerden biri. Türkiye'de kadınların işgücüne katılım oranı yaklaşık yüzde 33'te kalıyor. Bu oran şirketin tepe yönetimlerine doğru çıktıkça iyice düşüyor. McKinsey'in Türkiye'deki önde gelen 102 uluslararası ve yerli büyük şirket içinde giriş seviyesinden genel müdür seviyesine kadar 240 bin beyaz yaka çalışanı kapsayan 'Women Matter' rapo-

Türkiye'nin en güçlü 50 kadın CEO'su

(1 - 10)

2017	İsim	Ciro (Milyon TL)	İstihdam	2016
1	Gülsüm Azeri OMV Türkiye CEO'su	30.790	992	1
2	Aylin Somersan Coqui Allianz Türkiye CEO'su	9.000	2.500	2
3	Pınar Abay ING Bank Türkiye GM	5.325	5.284	3
4	Ebru Dorman MV Holding CEO'su	3.152	1.549	-
5	Ela Çubukçu Brightstar Türkiye, Ortadoğu ve Kuzey Afrika Böl. GM	2.271	158	-
6	Demet İkiler WPP Türkiye CEO'su	2.000	1.400	5
7	Gamze Çuhadaroğlu Danone Türkiye Entegrasyonu GM	1.553	2.700	20
8	Canan Özsoy GE Türkiye CEO'su	1.500*	2.000	9
9	Elif Aral Pfizer Türkiye GM	1.298	1.000	14
10	Filiz Akdede HP Türkiye GM	1.250*	**	8

(*): Tahmini

(**): Bilgi vermedi

(-): Listeye bu yıl girdi

runa göre Türkiye'deki lider şirketlerde kadın temsil oranı üst düzey yöneticilerde yüzde 25 ve genel müdür düzeyinde ise yüzde 15. Özellikle son iki yıldır belirsizliğin hakim olduğu Türkiye'de şirketlerin çoğunda yönetim kademelerinde değişim olduğu ve bu değişimde çeşitlilik konusunun ise göz ardı edildiği düşünüldüğünde oranın çok da düşük ol-

madığını söylemek yanlış olmaz. Zaten hala Türkiye'nin en önemli şirketlerinin tepe koltuklarında kadınların olduğunu görüyoruz. Bu çok önemli. Çünkü kadınların iş dünyasında yer alması ve liderlik pozisyonlarına yükselmesi, toplumsal gelişim, verimlilik ve ekonomik büyüme için son derece önemli bir potansiyel oluşturuyor.

KAPAK KONUSU

Türkiye'nin en güçlü 50 kadın CEO'su

(11 - 20)

2017	İsim	Ciro (Milyon TL)	İstihdam	2016
11	Nevra Özhatay Çimsa Genel Müdürü	1.170	2.500	7
12	Burçin Ressamoğlu Sodexo Türkiye GM	1.150*	150	-
13	Müge Öner Abank Genel Müdürü	1.100	901	-
14	Defne Tozan IBM Türkiye Ülke GM	1.060*	1.000	-
15	Elif Çapçı Beymen Mağazacılık Genel Müdürü	1.026	1.553	10
16	Derya Özkaya Matraş Facebook Türkiye GM	1.000*	**	-
17	Arzu Aslan Kesimer Tat Gıda GM	981	1.120	11
18	Damla Birol Türk Tuborg CEO'su	950*	1.008	15
19	Oya Şener Fiba Perakende Grup Başkanı	906	2.250	-
20	Serra Akçaoğlu Citibank Genel Müdürü	830	468	13

(*): Tahmini (**) : Bilgi vermedi (-): Listeye bu yıl girdi

Bu yıl beşincisini gerçekleştirdiğimiz "Türkiye'nin En Güçlü 50 Kadın CEO'su" araştırmasını başlatmamızın altında da bu bilinç yatıyor. Çünkü lider şirketlerin ve kadın liderlerin başarı hikayelerinin diğer şirketlere ve çalışan kadınlara ilham verdiğini, dünya çapında başarılı olmalarının önünü açtığını düşünüyoruz.

İLK ÜÇ DEĞİŞMEDİ

Gelelim bu yılki listemize... Türkiye'nin En Güçlü 50 Kadın CEO'su listemizde bu yıl pek çok değişiklik söz konusu olsa da ilk üç isim sırasını korudu. Geçen yıl listenin tepesinde yer alan OMV Türkiye CEO'su Gülsüm Azeri bu yıl da ilk sırada yer aldı. 2015 yılını 30,9 milyar TL ciro ile kapatan şirket, her ne kadar ge-

çen yılı 30,8 milyar TL ciro ile tamamlasa da Azeri birincilik koltuğuna yine açık ara farkla oturdu. Onu Allianz Türkiye CEO'su Aylin Somersan Coqui takip etti. CEO olarak gündeminin ilk maddesine müşteri odaklılığı alan Coqui'nin yönetiminde, bir önceki yıl 7 milyar TL'nin üzerinde olan şirketin cirosu 2016 sonu itibarıyla 9 milyar TL'ye çıktı. Üçüncü sırada ise ING Bank Türkiye Genel Müdürü Pınar Abay yer aldı. Abay'ın yönetimindeki bankada 2015'te 4,4 milyar TL olan komisyon ve faiz geliri 2016'da 5,3 milyar TL'ye yükseldi. Hemen belirtelim, Abay ayrıca listemizdeki kadın CEO'lar arasında en büyük ekibi yöneten kişi.

EN ÇOK YÜKSELEN KİM?

Listede geçen yıla göre en çok basamak atlayan kişi ise Gamze Çuhadaroglu oldu. Geçen yıl Nutricia Türkiye ve Ortadoğu Bölge Müdürü olarak listeye 20'nci sıradan giren Çuhadaroglu, hatırlanacağı üzere Danone Türkiye Entegrasyonu Genel Müdürü olarak atandı. Bu terfiyle Çuhadaroglu'nun yönettiği şirketin, ciro ve çalışan sayısı da artmış oldu ve kendisi bu yıl yedinci sıraya yükseldi.

Bu yıl listeye pek çok isim girdi. Dördüncü sırada yer alan MV Holding CEO'su Ebru Dorman ve hemen onu takip eden Brightstar Türkiye, Ortadoğu ve Kuzey Afrika Bölge Genel Müdürü Ela Çubukçu bu isimler arasındaydı.

Yıl içinde Sabancı Holding İnsan Kaynakları Grup Başkanlığı'na atanan Meral Eredenk Kurdaş, görevinden ayrılan Deran Taşkiran, Canan Taşar, Barış Karakullukçu, Meriç Uluşahin, Faika Ergüder ise listemizden çıkan isimler oldu. Bazı yöneticiler de şirketlerinin aldığı sessizlik kararı nedeniyle bilgi vermedikleri için listemizde yer almadı. Geçen yıl listemizde yer alan yöneticilerden bir kısmının ise 2016 ciroları düşük kaldığı için listeye giremediğini belirtelim.

LİSTENİN YENİLERİ

Listemize bu yıl giren isimler arasında yer alan MV Holding CEO'su Ebru Dorman, 2016'nın ilk günlerinden bu yana görevde. Dorman'ın göreve gelmesinin ardından holding, farklı alanlarda yatırımlarıyla dikkat çekti. Teknoloji odaklı özel sermaye yatırım stratejisine ilk adımı attıklarını ve bu anlamda bir Fintech yatırımı yaptıklarını dile getiren Dorman, bu süreçte ayrıca Starters-Hub'ı kurduklarını ve 30'dan fazla girişime yatırım yaptıklarını söylüyor. Dorman, kendisinin göreve gelmesinin ardından holdingde yaşanan diğer gelişmeleri ise şöyle anlatıyor: "Mevcut portföyün performansını güçlendirmek için gerekli alanlarda değişiklikler yaptık. Örneğin, grubun ana gemilerinden KVK'ya yeni genel müdür atadık, belli iştiraklerimizde yeni teşvik sistemlerini hayata geçirdik. Yurtlarımızda doluluğa odaklanıp yüzde 50'lerden yüzde 99 doluluğa çıktık. Turizmdeki düşüşten etkilenen işlerimizde maliyet kontrolü yaptık, düşük performans gösteren bir iştirakimizi devrettik."

Defne Tozan ise geçtiğimiz haziran ayında IBM Türkiye Ülke Genel Müdürü oldu. Uzun yıllardır IBM'de değişik görevlerde çalışıyor olması nedeniyle şirketi iyi tanıdığını söyleyen Tozan, göreve gelir gelmez nelere odaklandığını ise şu sözlerle anlatıyor: "IBM'in odak alanları olan kognitif, yapay zeka, bulut bilişim, analitik ve siber güvenlik alanlarındaki IBM'in ileri teknoloji çözümlerini ülkedeki kilit sektörlerin mevcut ve olası iş ihtiyaçları doğrultusunda konumlandırmaya odaklandım. Bu

Türkiye'nin en güçlü 50 kadın CEO'su

(21 - 30)

2017	İsim	Giro (Milyon TL)	İstihdam	2016
21	Elif Çelik Eczacıbaşı Topluluğu Sağlık Grubu Başkanı	712	1.169	12
22	Hatice Kurtar Demiray MSD Türkiye GM	710	390	19
23	Filiz Doğan Oracle Türkiye GM	660*	**	18
24	Pelin Eriştiren İncesu AstraZeneca Türkiye Ülke Başkanı	622	400	17
25	Jaklin Güner Vakko CEO'su	560	1.751	22
26	Yeşim Pınar Kitapçı Koç Finans GM	491	121	-
27	Seba Gacemer Sinpaş GYO GM	400	200	16
28	Gülsevin Çipli Yapı Kredi Yatırım GM	320	235	-
29	Ayşe Figen Gardet AIG Sigorta GM	304	205	-
30	Selda Bağdat Bahadır Fujitsu Türkiye GM	300*	150	28

(*): Tahmini

(**): Bilgi vermedi

(-): Listeye bu yıl girdi

"DİŞİ ENERJİNİN ETKİSİ KADIN YÖNETİCİ SAYISINI ARTIRACAK"

Geçen yıl listemizde yer alan kadın yöneticilerden bazıları görevlerinden ayrıldı. Bunların çoğunun yerine ise erkekler geçti. Bu tesadüf mü, yoksa dönemsel bir karar mıydı? Bu soruyu dünyanın önde gelen üst düzey seçme ve yerleştirme şirketlerinden Egon Zehnder'in Türkiye yönetici ortağı Murat Yeşildere'ye sorduk. Kadın yönetici sayısı nispeten az olduğu için kadın-erkek değişiminin olduğu rollerin etkisinin de yüksek olduğunu söyleyen Yeşildere, konuşmasını şöyle sürdürüyor: "Bunun bir 'bayrak değişimi' olarak algılanması lazım. Yani önümüzdeki dönemde farklı bir sonucu da görebiliriz. Kadınların yönetim kademesinden çekilmesi için hiçbir neden görmüyorum. Aksine dışı enerjinin liderlik kademesindeki etkisinin daha iyi anlaşılması ve çeşitliliğin karar kalitesine olumlu etki yaptığının anlaşılması kadın yöneticilerin sayısına katkı yapacaktır."

KAPAK KONUSU

Türkiye'nin en güçlü 50 kadın CEO'su

(31 - 40)

2017	İsim	Ciro (Milyon TL)	İstihdam	2016
31	Evrin Hizaler Adel Kalemcilik GM	272	434	29
32	Işıl Hasdemir NCR Türkiye GM	216	330	-
33	Pelin Lokmanhekim Alease Genel Müdürü	209	55	40
34	Defne Türkeş Liberty Sigorta GM	206	167	32
35	Mine Ayhan Generali Genel Müdürü	200	250	30
36	Gamze Yüceland Takeda Türkiye GM	190*	300	34
37	Zeynep Selgur Sportive Genel Müdürü	176	329	33
38	Özge Yılmaz Fiba Faktoring GM	150	111	35
39	Ahu Yazıcı Bristol Myers Squibb Türkiye Genel Müdürü	130	101	-
40	Meltem Şahin Millenicom Türkiye GM	102	135	-

(*): Tahmini (**) Bilgi vermedi (-): Listeye bu yıl girdi

konulardaki global stratejimizi Türkiye'de basit ve anlaşılır bir şekilde aktarmak ve örnek uygulamaları hayata geçirmek önemli bir odak alanı oldu."

Genel müdürlüğe 2016'da atanan bir diğer isim ise ABank Genel Müdürü Müge Öner'di. Yine bir kadının, Meriç Uluşahin'in yerine gelen Öner, geçen süre içinde banka-

nın köklü dönüşüm ve gelişim stratejisi odaklı bankacılığın altyapısını tamamladıklarını anlatıyor. Öncülük ettiği bir diğer dönüşüm sürecinin ise inovasyon konusunda olduğunu belirten Öner, inovasyon açısından, müşteri odaklı bankacılık, yeni ürünler ve yeni nesil şube vizyonu başlıklarında dönüşüm için çalışmalar yaptıklarını altını çiziyor.

DURGUNLUKTA ŞİRKET YÖNETMEK

Son iki yıldır seçim, terör olayları, darbe girişimi derken Türkiye çok zor bir süreçten geçti. Nisan ayında ise bizi bir referandum bekliyor. Ülke gündemi bu kadar yoğunken şirket yönetmek hiç de kolay değil. Verimlilik ve yeni iş fırsatları tüm yöneticilerin gündeminde.

Fiba Perakende Grup Başkanı Oya Şener, verimlilik arayışının her zaman olduğundan daha fazla öne çıktığını, inovasyonun öncelik kazanan bir konu haline geldiğini söylüyor.

Yapı Kredi Yatırım Genel Müdürü Gülsevin Çipli ise öncelikle gelir artırıcı yeni iş fırsatlarını hızla devreye alabilmenin kritik önemde olduğunun altını çiziyor. Çipli, "Geçtiğimiz yıl sermaye piyasaları aracılık işlemleri olumsuz etkilendiği için farklı alanlardan gelir yaratma konusuna odaklandık" diye konuşuyor.

Affinion Türkiye Genel Müdürü Sitare Sezgin, "Kontrollü büyüme kapsamındaki alt strateji ve önceliklerimiz mevcut müşterilerimizde (hem bireysel hem kurumsal) derinleşme; yeni müşteri kazanımında önceliği derinleşebileceğimiz müşterilere verme; müşteri kazanım maliyetlerimizi ve süreçlerimizi optimize etme bu dönemde yaptığımız çalışmalar oldu" diyor.

GELECEĞE YATIRIM ZAMANI

Generali Sigorta Genel Müdürü Mine Ayhan, önümüzdeki dönemde de ekonomik koşullara ve müşterilere alım gücüne uygun farklı sigortacılık çözümleri hayat geçirmeyi planladıkları bilgisini paylaşıyor.

Pfizer Türkiye Genel Müdürü Elif Aral, yenilikçi tedavi olanakları sunmaya devam edeceklerini söylüyor.

Zade Vital Genel Müdürü Beril Koparan, bu dönemde eğitim yatırımlarını iki katına çıkartarak donanımlarını artırmayı amaçladıklarını bahsediyor.

ING Bank Türkiye Genel Müdürü Pınar Abay ise dönemsel koşullar-

GELECEK HEDEFLERİNDE NELER VAR?

■ Bristol Myers Squibb Türkiye Genel Müdürü Ahu Yazıcı'nın, ileride Ayvalık'ta yaşama ve çiftliğini butik otele dönüştürme projesi var.

■ Generali Sigorta Genel Müdürü Mine Ayhan'ın kitap yazmak gibi bir hayali var. Özellikle son bir yıla kadar tek kadın CEO olarak çok uluslu bir sigortacılık grubunda çalışmanın kazandırdığı tecrübeleri yansıtabileceği bir kitap yazmak istiyor.

■ Melek yatırımcı olmak veya kendi girişim yapmak isteyen CEO'lar da var. Örneğin bireysel olarak 2016 yılında melek yatırımcı sertifikasını alan MV Holding CEO'su Ebru Dorman bugüne kadar üç start up'a yatırım yaptı. Bu yıl da 2-3 start up'a bireysel yatırım planlıyor.

■ Euler Hermes Türkiye CEO'su Özlem Özünür ve Global Restoran Yatırımları Genel Müdürü Bahar Öztürün de melek yatırımcı olmak isteyen CEO'lar arasında.

■ Brightstar Türkiye, Ortadoğu ve Kuzey Afrika Bölge Müdürü Ela Çubukçu, girişimcilik heyecanını yatırıracak 1-2 projesi için melek yatırımcı arayışında.

■ Girişimci olmayı arzu eden bir başka kadın CEO ise GE Türkiye CEO'su Canan Özsoy. Emekliliği için birkaç girişim projesini şimdiden çalıştığını söyleyen Özsoy, "Tarım ve sağlık alanlarında ülkemizde çok ihtiyaç olduğunu düşündüğüm birkaç fikrim var. Onları hayata geçirmek için ya ilgili bulduğum fikir ve projelere yatırımcı olabilirim ya da bu gibi fikirleri olan gençlerle birlikte bir girişimin içinde yer alabilirim" diyor.

Türkiye'nin en güçlü 50 kadın CEO'su

(41 - 50)

2017	İsim	Ciro (Milyon TL)	İstihdam	2016
41	Ayşe Nil Sarıgöllü Cardtek CEO'su	100	400	-
42	Beril Koparan Zade Vital GM	89	150	42
43	Filiz Balçay Chiesi Türkiye GM	86	160	37
44	Banu Güney Arıdur Little Caesars GM	85	1.300	38
45	Selnur Güzel CPP Türkiye GM	76	135	43
46	Selda Oknas AON Eş CEO'su	70	231	45
47	Özlem Özünür Euler Hermes Türkiye CEO'su	69	57	41
48	Lusi Aldut OKI Türkiye GM	65*	22	-
49	Sitare Sezgin Affinion Türkiye GM	50	206	44
50	Bahar Öztürün Global Restoran Yatırımları GM	46	240	-

(*): Tahmini (**) Bilgi vermedi (-): Listeye bu yıl girdi

Not: Dolar, euro ve sterlin cinsinden verilen ciroları, 2016 yılının 3,02 TL'lik ortalama dolar kuru, 3,34 TL'lik ortalama euro kuru ve 4,08 TL'lik ortalama sterlin kurunu kullanarak TL'ye çevirdik.

la değil uzun vadeli hedeflere odaklandıklarını, bu anlayış ile bazı yatırımlara ara vermediklerinin altını çiziyor.

Y VE Z KUŞAĞI GÜNDEMDE

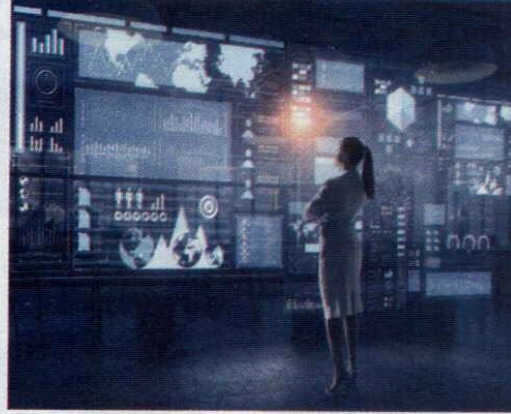
Şirketlerin gündemindeki bir başka konu ise Y ve Z kuşağını hem çalışan hem tüketici olarak tanımak

ve yönetebilmek. Bu konuda örnek olabilecek çalışmalar da var. Örneğin Allianz Türkiye CEO'su Aylin Somersan Coqui, bu yönde yaptıkları çalışmalarla ilgili şunları söylüyor: "Biz Allianz olarak hem Y hem de Z kuşağının popülasyon içerisindeki paylarının arttığı gerçeğinden hareketle, genç kesimlere ulaşmak için

KAPAK KONUSU

temel olarak iletişim biçimlerimizi değiştiriyoruz. Örneğin daha dijital ve daha video içerikle iletişim kuran nesillerle karşı karşıya olduğumuzu bildiğimiz için dijitalle aynı bir yatırım stratejimiz var. Bu anlamda Türkiye'nin ilk kurumsal YouTuber'ı olarak Allianz Motto Müzik'i kurduk ve dijital içeriklerle müzik üzerinden genç kitlelere ulaşmaya başladık."

AstraZeneca Türkiye Ülke Başkanı Pelin Eriştiren İncesu ise Z kuşağını daha iyi anlayabilmek adına odak grupları oluşturduklarını anlatıyor. İncesu, "Bu odak gruplarından aldığımız sonuçların ışığında sosyal medyanın daha da etkin bir mecra haline geleceğini gördük ve

sosyal medyayı daha etkin kullanmak için çalışıyoruz" diyor.

UÇURUMU KAPATACAK

IBM Türkiye Genel Müdürü Defne Tozan, "IBM İş Değerleri Enstitüsü'nün, tahmini olarak 44 milyar do-

larlık alım gücünü temsil eden Z jenerasyonundan 15 bin tüketici üzerinde gerçekleştirdiği son araştırma, tüketicilerin talepleri ile markaların sunabildikleri arasında büyük bir uçurum olduğunu gösteriyor" diyor. Tozan, IBM olarak bu uçurumu ortadan kaldıracak kişisel deneyimleri sunmak için müşterileriyle birlikte çalıştıklarını altını çiziyor.

Citibank Türkiye Genel Müdürü Serra Akçaoğlu ise Citibank Türkiye olarak ters mentorluk uygulamasına geçecekleri bilgisini veriyor. Hatta bunun pilot çalışmasını 2016'da bizzat kendisinin uyguladığını ve çok memnun kaldığını ifade ediyor.

EN GÜÇLÜ KADIN CEO'DAN GENÇLERE ÖNERİLER

Türkiye'nin En Güçlü Kadın CEO'su koltuğuna bu yıl da açık ara farkla oturan OMV Türkiye CEO'su Gülsüm Azeri, kendi çalışma hayatından yola çıkarak gençlere altı öneride bulundu.

1 ÇALIŞMA COŞKUSUNU KAYBETMEYİN Çalışma coşkusu iş hayatı için çok önemlidir. Ben 30 yıldır yöneticiyim, hiç yorulmadım. İnsanın kapasitesinin çok yüksek olduğunu bilin ve iş hayatında yorulma kavramını sözlüğünüzden çıkarın. Zaten gerçekten konsantre olduğunuzda böyle bir zaman hesaplaşmasına gerek duymuyorsunuz. Çalışma coşkusu aynı zamanda, severek coşkuyla başarıya odaklanmış bir yaklaşım demektir. Yaptığınız işi sevin, severek yapmaya gayret edin. Çünkü severek yapılan iş ve bunun yarattığı coşku, uğraştığınız konu ile ilgili ilk başarılı sonuçta çok büyük etki yapacaktır. Başarı çalışma coşkusu, çalışma coşkusu ise başarıyı arttıracaktır.

2 ÖĞRENMEYE DEVAM EDİN Hangi ülkenin hangi şehrinde hangi iş yapıyor olursanız olun, bulunduğunuz ülkenin, bölgenin ve genelde dünyanın yaşamakta olduğu önemli ekonomik ve politik gündemi takip edin. Bu genel farkındalık hem yapmakta olduğunuz işi hem de bu işin geleceğine yönelik görüşlerinizi etkileyebilir. Bu analize sektörde rakiplerinizin neler yapmakta olduğunu da eklediğinizde, daha tutarlı stratejiler düşünmeye başlayabilirsiniz. İşte bunun adı vizyoner bakış açısıdır!

3 OPERASYONEL SORUMLULUKLAR ALIN Operasyonel görevlerden kastım, üretim ve tüm bağlantılı fonksiyonları, satış ve pazarlama, tedarik zinciri ve tüm önemli halkaları gibi, hedefleri yakalamak zorunda olduğunuz tüm pozisyonlardır. Bu işler zaman zaman stres yapacaktır. İş stresinden çok şey öğrenilir. Korkmayın, yılmayın, nasıl yöneteceğinize, nasıl üstesinden geleceğinize bakın.

4 ÖNCELİKLERİ DOĞRU İRDELEYİN Her zaman 'çözüm üreten' olun. Yer alabildiğiniz kadar çok projede görev almak için istekli olun. Projelerin size sonuç odaklılık, ekip çalışması gibi önemli öğretileri olur. Bir o kadar da performansınızla farkınızı gösterme fırsatı verir.

5 GÜÇLÜ YANLARINIZI TANIYIN Başarılı olmak için güçlü yönlerinizi daha belirgin bir biçimde öne çıkaracak şekilde yeteneklerinizden istifade edin. Bunun için önce kendinizi iyi tanımanız lazım. Karakter ve kişilik özelliklerinizi göz önünde bulundurmanız çok önemli, ancak günümüz iş hayatında bir o kadar da doğru iletişim ve ikna gücü büyük önem taşıyor. Bir proje geliştirdiğinizde ne kadar mükemmel tasarlanmış olursa olsun, mutlaka karşı tarafın düşüncelerini, tecrübelerini, gündemi ve ortamı da hesaba katarak ilerleyin. Projenizi kusursuz bir şekilde tasarlamazsanız yetmez. Onu hayata geçirecek desteği alabilmeniz için, yöneticinizi ve çalışma arkadaşlarınızı ikna edebiliyor olmanız çok önemlidir.

6 DÜNYA İNSANI OLMAK İÇİN ÇABA GÖSTERİN Benim Şişecam'da çalıştığım dönemlerde, yeni ürünlere yeni pazarlar ararken yılda 200 günümü seyahatte geçirdiğim zamanlar oldu. İşin gerekliliklerini yerine getirebilmek için beş kıtada pek çok ülkeye seyahat ettim. Kariyerinizde başarılı olmak için sık iş seyahatlerini, sürekli farklı yerlerde görüşme, toplantı yapma gereksinimini hiç tereddütsüz yerine getirin. Ayrıca uluslararası bir görev alma fırsatını yakalarsanız bunu değerlendirmeye ve kendinize yeni fırsatlar yaratmaya bakın.

